

Sygn. akt VI Ga 285/13

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lutego 2014 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Borucki (spr.)

Sędziowie: SO Anna Walus-Rzasa

SR del. Andrzej Szydło

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Mikulska

po rozpoznaniu w dniu 13 lutego 2014 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z urzędu

z udziałem (...) Spółki z o.o. w R.

o wpis KRS

na skutek apelacji uczestnika na postanowienie Sądu Rejonowego w Rzeszowie XII Wydziału Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 29 listopada 2013 r., sygn. akt RZ XII Ns Rej. KRS (...)

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę Sądowi Rejonowemu w Rzeszowie XII Wydziałowi Krajowego Rejestru Sądowego do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt VI Ga 285/13

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 13 lutego 2014 r.

Postanowieniem z dnia 29 listopada 2013 r., Sąd Rejonowy w Rzeszowie XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, w sprawie wszczętej z urzędu, wykreślił I. F. wpisanego jako prokurenta w spółce (...) Sp. z o.o. w R. zarejestrowanej w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem (...).

Jako podstawę prawną powyższego orzeczenia Sąd podał art. 18 § 2 ksh, podkreślając, że celem ustawodawcy było pozbawienie osób skazanych prawa bycia członkiem zarządu oraz reprezentowania spółki i prowadzenia jej spraw w przyzmacie praw przysługujących osobie fizycznej jako członkowi organu osoby prawnej. W ocenie Sądu I instancji z faktu, że ustawodawca nie wymienił funkcji prokurenta, jako tej, która nie może być wykonywana z uwagi na skazanie za przestępstwa, nie można wywodzić, aby ustawodawca akceptował sprawowanie tej funkcji przez osobę skazaną. Pominięcie tej funkcji

w art. 18 § 2 ksh spowodowane jest tym, że instytucja prokury uregulowana jest w innym akcie prawnym, tj. w kodeksie cywilnym. Biorąc jednak pod uwagę charakter prokury, (która jest rodzajem pełnomocnictwa), skutki działania

prokurenta oraz rodzaj czynności, która może podejmować art. 109¹ i art. 109³ kc - należy wysunąć wniosek, że uprawnienia prokurenta pokrywają się z uprawnieniami członka zarządu w zakresie reprezentacji, a przynajmniej stanowią ich pewien wycinek. Powyższe, zdaniem Sądu Rejonowego powinno przemawiać za wnioskiem, że skoro osoba skazana nie może pełnić funkcji członka zarządu, to jest to równoznaczne z zakazem pełnienia funkcji prokurenta. Niezależnie od powyższego, Sąd stwierdził, iż umożliwienie dokonywania wpisywania do Krajowego Rejestru Sądowego jako prokurentów osób skazanych wyrokiem sądu karnego może doprowadzić do obejścia prawa (art. 58 § 1 kc). Na skutek bowiem udzielenia prokury - co jest jednostronną czynnością prawną - w/w osobie, prawo do reprezentowania spółki uzyskuje osoba, która co do zasady tego prawa jako członek zarządu nie miałaby.

Apelację od powyższego postanowienia złożył uczestnik, zarzucając Sądowi I instancji naruszenie prawa materialnego, a to art. 22 i art. 65 ust. 1 Konstytucji RP, w związku z art. 18 § ksh poprzez błędną wykładnię art. 18 ksh, a w konsekwencji wykreślenie prokurenta pomimo, że osoba prokurenta nie podlega zakazowi przewidzianemu w w/w przepisie.

Wskazując na powyższe podstawy zaskarżenia uczestnik domagał się uchylecia postanowienia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji oraz zasądzenia na jego rzecz kosztów postępowania.

W uzasadnieniu apelacji uczestnik wskazał, iż gdyby zamierzeniem ustawodawcy było zaliczenie prokurenta do kręgu osób z art. 18 § 2 ksh, to byłby on tam wymieniony. Tymczasem w w/w przepisie enumeratywnie wymienieni są członkowie zarządu, radcy nadzorczej, komisji rewizyjnej, albo likwidator i tylko tych funkcji nie może sprawować osoba skazana prawomocnym wyrokiem za wskazane w tym przepisie przestępstwa.

Sąd Okręgowy rozpoznając przedmiotową apelację uznał, iż jest ona zasadna.

Nie budzi wątpliwości, że w treści art. 18 § 2 ksh wskazane są wprost funkcje, których dotyczy zakaz i brak pośród nich funkcji prokurenta. Przedmiotowe unormowanie ma więc charakter regulacji wyczerpującej, na co wskazuje enumeratywne określenie funkcji, których zakaz dotyczy. Brak jest zatem podstaw do przyjęcia w niniejszym przypadku rozszerzającej wykładni tej normy. W ocenie Sądu rozpoznającego przedmiotową apelację w niniejszym składzie norma prawna nosząca charakter sankcjonujący, zawierający zakaz winna, być zawsze interpretowana ściśle. Takiej zasady nie zmienia szeroki zakres uprawnień prokurenta wynikający z art. 109¹ i art. 109³ kc oraz pogląd wyrażony przez Sąd Rejonowy co do tego, że uprawnienia prokurenta pokrywają się z uprawnieniami członka zarządu, jeśli nie w całości, to przynajmniej w pewnym zakresie. Nawet jednak przysługująca prokurentowi samodzielna reprezentacja spółki nie przemawia za wnioskiem, że skoro osoba skazana nie może pełnić funkcji członka zarządu, to jest to równoznaczne z zakazem pełnienia funkcji prokurenta. Obie, wskazane wyżej funkcje są bowiem dwiema odmiennie regulowanymi i odrębnymi funkcjami i nawet fakt, że w określonym zakresie uprawnienia osób je sprawujących mogą się pokrywać, nie zmienia ogólnej zasady co do odmiennego charakteru i roli tych funkcji. Również wywiedziony przez Sąd Rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia pogląd odnośnie możliwości obejścia prawa (art. 58 § 1 kc), w ocenie Sądu Okręgowego nie zasługuje na aprobatę. Racjonalnie działający ustawodawca, jak to już uprzednio podkreślono w art. 18 § 2 ksh w sposób enumeratywny wymienił osoby, które nie mogą sprawować wskazanych w tym przepisie funkcji. Przyjmując zatem należy, iż gdyby jego intencją było objęcie tą sankcją również prokurenta, to niewątpliwie także i ta funkcja byłaby objęta zakazem. W okolicznościach niniejszego stanu faktycznego brak jest podstaw do zastosowania wykładni systemowej lub celowościowej w/w przepisu, które ostatecznie miałyby doprowadzić do rozszerzającej wykładni tej normy i zastosowanego w niej przez ustawodawcę zakazu.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy działając na podstawie art. 694⁷ kpc uchylił zaskarżone postanowienie i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania, który zobligowany jest uwzględnić wykładnię art. 18 § 2 ksh przedstawioną powyżej.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie
art. 108 § 2 kpc.